

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Turun kaupunki pitää ehdotettuja muutoksia lukiokoulutusta ja ylioppilastutkintoa koskevaan sääntelyyn pääosin perusteltuina ja tarpeellisina. Esityksen keskeinen tavoite vahvistaa koulutusjärjestelmän toimintakykyä poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa on ajankohtainen ja kokemuksiin perustuva.

Turun kaupunki pitää hallituksen esitystä ammatillisen koulutuksen osalta kokonaisuutena kannatettavana. Esityksen tavoitteet ovat perusteltuja ja tukevat ammatillisen koulutuksen järjestämistä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ehdotetut muutokset lisäävät koulutuksen järjestämisen joustavuutta, parantavat opiskelijoiden opintojen jatkuvuutta sekä vahvistavat koulutuksellista yhdenvertaisuutta. Erityisen tärkeää on, että sääntely antaa koulutuksen järjestäjille riittävän selkeän toimivallan tehdä nopeita ratkaisuja tilanteissa, joissa opetuksen tai tutkinnon tavanomainen toteuttaminen ei ole mahdollista. Kokonaisuutena Turun kaupunki arvioi, että ehdotus tukee koulutusjärjestelmän jatkuvuutta ja kriisinkestävyyttä.

Turun kaupunki pitää tärkeänä, että valtakunnalliset ohjeet ovat selkeitä ja yhtenäisiä. Samanaikaisesti on tärkeää, että koulutuksen järjestäjille jää riittävä mahdollisuus tehdä paikallisia ratkaisuja. Ohjeistuksen tulisi tukea ennakkoivaa varautumista, selkeitä vastuunjakoja ja yhdenmukaista viestintää opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle.

Sääntelyn toimeenpanossa tulee varmistaa opiskelijoiden oikeusturva, yhdenvertaisuus sekä tutkinnon vertailtavuus.

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

Turun kaupunki pitää häiriötilanteen määrittelyn täsmentämistä perusteltuna. Selkeä määrittely tukee yhdenmukaista soveltamista ja auttaa koulutuksen järjestäjiä toimimaan nopeasti eri tilanteissa. Määrittelyn tulee kuitenkin olla riittävän kattava, jotta se soveltuu myös sellaisiin ennakoimattomiin tilanteisiin, joissa vaikutukset opiskelijoiden opetukseen, arviointiin tai tutkinnon suorittamiseen muodostuvat merkittäviksi, vaikka tilanne ei olisi valtakunnallinen.

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

Turun kaupunki pitää ehdotusta perusteltuna ja kannatettavana.

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

Turun kaupunki pitää erittäin tärkeänä, että sääntely turvaa erityisesti oppivelvollisten opiskelijoiden opintojen etenemisen myös poikkeusoloissa. Oppivelvollisten ensisijaisuus on kannatettava ja ehdotukset tavoitteineen perusteltuja. Ne vastaavat myös hyvin mahdollisissa häiriö- tai poikkeusolosuhteissa koulutuksen toteuttamisen mahdollisuuksiin.

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

Ei lausuttavaa

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

Ei lausuttavaa

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

Ehdotus parantaa tutkintojärjestelmän toimintavarmuutta. Mahdollisuus siirtää koetilaisuuksia ja mukauttaa järjestämistä lisää järjestelmän resilienssiä. Samalla on tärkeää, että päätöksenteon perusteet, aikataulut ja viestintä ovat mahdollisimman selkeitä sekä koulutuksen järjestäjille että kokelaille, jotta epävarmuus ei tarpeettomasti kuormita opiskelijoita tai heikennä tutkinnon suorittamisen edellytyksiä.

Turun kaupunki korostaa kuitenkin tutkinnon ennakoitavuuden ja opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun merkitystä toimeenpanossa.

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

Ehdotus vahvistaa koulutuksen järjestäjän mahdollisuuksia mukauttaa opetuksen toteutustapoja, kuten etäopetusta ja opintojen rakenteellista joustoa. Käytännön toimeenpanossa on tärkeää, että ratkaisut voidaan tehdä opiskelijoiden kokonaistilanne huomioon ottaen ja siten, että opintojen eteneminen, opiskeluhuollon saatavuus ja opiskelijoiden tarvitsemat tukitoimet voidaan turvata myös poikkeavissa järjestelyissä.

Turun kaupunki pitää tätä tärkeänä joustavuuden lisäämisenä häiriötilanteissa.

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

Turun kaupunki katsoo, että muutokset tukevat tarkoituksenmukaista opetuksen järjestämistä poikkeusoloissa ja lisäävät paikallista liikkumavaraa ilman, että koulutuksen keskeiset tavoitteet vaarantuvat.

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

Ei lausuttavaa

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

Ei lausuttavaa

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

Ehdotetut osallistumisedellytysten tarkennukset selkeyttävät sääntelyä.

Kansainvälisessä kaupungissa englanninkielinen ylioppilastutkinto on merkittävä osa koulutustarjontaa ja tukee kaupungin vetovoimaa sekä opiskelijoiden siirtymiä kansainvälisiin opintoihin.

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

Oikaisumenettelyn keventäminen poikkeusoloissa on ymmärrettävää hallinnollisen toimivuuden näkökulmasta.

Turun kaupunki korostaa, että myös poikkeusoloissa tulee varmistaa opiskelijoiden oikeusturva ja arvioinnin riittävä läpinäkyvyys.

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

Ei lausuttavaa

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

Ei lausuttavaa

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

Työelämätoimikuntien lakkauttamisessa ja tehtävien osittaisessa siirtämisessä opetushallitukselle tulee varmistaa opiskelijoiden oikeusturva arviointinäkökulmasta sekä työelämän keskeinen merkitys ammatillisen koulutuksen laadun kehittämisessä.

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

Ei lausuttavaa

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

Turun kaupunki kannattaa kokeilusta annetun lain täsmentämistä. Kokeilun edetessä tulee kuitenkin huomioida myös kokeilun ulkopuolella olevien koulutuksen järjestäjien tasapuolinen mahdollisuus hoitaa alueensa elinvoimaa ja kilpailukykyä kouluttamalla osaavaa työvoimaa.

Jokela Merja

Turun kaupunki - Kansliapäällikön päätös 26.6.2026 § 121